

ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สืบศิริ สุพรรณพงศ์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2559 จำนวน 144 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .937 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิการศึกษา วิเคราะห์ค่าที (t test) แบบ Independent Samples สำหรับประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe/ Post hoc Comparison) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่า

- ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านบริหารงานวิชาการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และบริหารงานทั่วไปมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
- ครูที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติสำคัญ

คำสำคัญ

ความพึงพอใจ การบริหารงานโรงเรียน ครู

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพของประชากรและนำมาใช้กำหนดแนวทาง เพื่อให้การพัฒนาบรรลุผลในทิศทางที่ต้องการ จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) เน้นการพัฒนาคน พัฒนาการศึกษ และพัฒนาประเทศไปด้วยกันเพื่อให้สอดคล้องกับ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่เปลี่ยนไปประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษา ให้มี ลักษณะที่พึงประสงค์และบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาอย่างจริงจัง โดยการดึงความร่วมมือจากหน่วยงาน องค์กร สถาบันของรัฐและเอกชนต่างๆเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

การบริหารการศึกษาในโรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้มี วิทยทัศน์กว้างไกล มีความรู้ความสามารถที่จะจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ วิษณุ เกิดในหล้า (2550, หน้า 16) กล่าวสรุปว่า การบริหารโรงเรียนเป็นกระบวนการต่างๆในการดำเนินงานของบุคคล กลุ่มบุคคลในการให้บริการทางการศึกษา เพื่อให้เด็กและเยาวชนหรือผู้ที่สนใจ ได้รับการพัฒนาทั้งในด้าน ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่กับ ผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยผู้บริหารตัดสินใจและเลือกใช้กระบวนการการบริหารให้เหมาะสมกับทรัพยากร การบริการ 4 ประการคือ คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการเพื่อการดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด เป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียน ในการพัฒนาจึงจำเป็นต้องบริหารหน่วยงาน เพื่อนำไปสู่การพัฒนา อย่างต่อเนื่อง ภายใต้ความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่าย แต่อย่างไรก็ตามปัจจุบันสถานศึกษาก็ยังประสบปัญหา หลักๆ อยู่ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริหารงานวิชาการ ยังขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ด้านงานงบประมาณมี จำนวนจำกัด ด้านบริหารงานบุคคลยังละเลยปัญหาของบุคคลส่วนใหญ่ และด้านบริหารงานทั่วไปยังไม่มี ส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจ แต่กลับไม่เข้าใจเรื่องราวของคนภายนอกที่ไม่เกี่ยวข้องกันองค์กร

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 กำหนดภาระ งานออกเป็น 4 ฝ่าย คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป ซึ่งบุคลากร ในโรงเรียนมีหน้าที่ในการปฏิบัติตาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ได้ดำเนินการบริหาร ภายใต้ยุทธศาสตร์การบริหารงานตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด แต่จากการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่า งานทั้ง 4 ฝ่ายภายในโรงเรียนไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังเช่นในด้านการบริหารงาน บุคคลพบว่าในแต่ละปีมีครูยื่นเรื่องขอสอบย้ายหรือยื่นเรื่องขอย้ายโรงเรียนเสมอ ซึ่งสาเหตุเกิดจากการปฏิบัติ หน้าที่ของครู และผู้บริหาร โรงเรียนอันก่อให้เกิดเป็นปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานโรงเรียนให้เกิด ประสิทธิภาพในด้านต่าง ๆ ด้านการบริหารงานวิชาการ สื่อการเรียนการสอนที่ใช้ ปัญหาการจัดการเรียนการ สอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร การมอบหมายงานที่ไม่ตรงกับความสามารถ ด้านการบริหาร งานงบประมาณ ปัญหางานธุรการ การเงิน งานพัสดุที่เกิดจากการปฏิบัติ ผิดระเบียบการทุจริต ด้านการบริหารงานทั่วไป การบริหารงานที่ขาดประสิทธิภาพก่อให้เกิดเป็นปัญหาและอุปสรรค

จากปัญหาต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่ามีความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหาร ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน เพื่อสนองความพึงพอใจให้แก่ครูได้ปฏิบัติงานต่างๆ บรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่น บรรลุผลสำเร็จ เพื่อความสุขในการปฏิบัติงานของครูและ เพื่อชื่อเสียงของโรงเรียน ให้เป็นที่พึงพอใจของชุมชน และการพัฒนาการจัดการศึกษาสืบต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2559 จำนวน 230 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 144 คน ซึ่งได้โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

(Simple random sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

ตัวแปร ได้แก่ ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีรายละเอียด 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านบริหารงานวิชาการ (2) ด้านบริหารงานงบประมาณ (3) ด้านบริหารงานบุคคล และ (4) ด้านบริหารงานทั่วไป

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) และหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์

แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .973 โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ลักษณะคำถามเป็นแบบ มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ ระดับความพึงพอใจ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนความพึงพอใจมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ 5 4 3 2 และ 1

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์ โดยใช้ความถี่ (Frequency) และ ร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตาม วุฒิการศึกษาโดยการทดสอบค่าที (t - test) แบบ Independent Samples
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยการทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe/ Post hoc Comparison)

ผลการวิจัย

1. ครูส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและมีประสบการณ์การทำงานอยู่ระหว่าง 5 - 10 ปี
2. ครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านบริหารงานวิชาการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านบริหารงานทั่วไปมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
3. ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านบริหารงานวิชาการ ใน

ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สนับสนุนให้โรงเรียนเป็นแหล่งให้บริการความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย

4. ครูมีความพึงพอใจต่อการการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านบริหารงานงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ควบคุมให้มีการเบิก-จ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปี ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดทำรายงานการเงินและงบการเงิน

5. ครูมีความพึงพอใจต่อการการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง เช่น การอบรม

6.ครูมีความพึงพอใจต่อการการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ติดตามและตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมอย่างคุ้มค่า ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ใช้ข้อมูลทะเบียนนักเรียนเพื่อประกอบการวางแผนในการส่งเสริมและพัฒนาโรงเรียน

7. ครูที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายดังนี้

1. ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารได้เป็นอย่างดี ได้มีการพัฒนาความรู้ความสามารถ มีทักษะความเป็นผู้นำ สามารถนำความรู้มาใช้ในการบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของฟองพัคตร์ สุดสวาท (2554, หน้า 15) กล่าวสรุปว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นศาสตร์สังคม เมื่อพิจารณาการบริหารในลักษณะของการปฏิบัติ ผู้บริหารต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และทักษะของผู้บริหารแต่ละคน

เพื่อให้การดำเนินเกิดความพึงพอใจต่อผู้ได้บังบัญชา หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับการศึกษาของ ลัดดาวัลย์ ใจไว (2558) เรื่อง *ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนในกลุ่ม โรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3* พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านบริหารงานวิชาการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีการพัฒนาความรู้ความสามารถ และนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการบริหารโรงเรียน การดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนการสอน นิเทศติดตามผล จนเป็นที่ยอมรับของครูผู้สอนในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เบญญา พุทธิสา (2549, หน้า 31) กล่าวสรุปว่า ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนการสอนให้ตรงตามหลักสูตร ส่งเสริมการใช้สื่อการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล รวมถึงการนิเทศการศึกษา เป็นต้น และสอดคล้องกับการศึกษาของรวิวรรณ เขียวอุบล(2549) เรื่อง *ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารโรงเรียน วัดบัวโรย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2* พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารโรงเรียนวัดบัวโรย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริหารวิชาการโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

สำหรับด้านบริหารทั่วไปซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานทั่วไปเป็นงานที่มีขอบเขตที่กว้างและไม่ได้เห็นเป็นรูปธรรม อีกทั้งการประสานงาน แต่ละฝ่ายยังให้ชัดเจนเป็นผลให้การบริหารจัดการสถานศึกษาไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวิมล ปานาภรณ์ (2548, หน้า 17) กล่าวสรุปว่า ผู้บริหารควรเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้เป็นรูปธรรมชัดเจน เพื่อให้ภารกิจขององค์กรประสบความสำเร็จตามเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ รวมถึงประสานเครือข่ายและระดมทรัพยากรอย่างทั่วถึง และสอดคล้องกับการศึกษาของ ลัดดาวัลย์ ใจไว (2558) เรื่อง *ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนในกลุ่ม โรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3* พบว่า ด้านการบริหารทั่วไป มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า

1.1 ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านบริหารงานวิชาการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ และนวัตกรรม การเรียนการสอนอย่างหลากหลาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูผลิตสื่อประกอบการเรียนการสอนที่หลากหลาย ไม่ได้มีการบังคับให้ทำในแบบใดแบบหนึ่งโดยเฉพาะเจาะจง สอดคล้องกับการศึกษาของ สรัญญา วรณศิลป์ (2556) เรื่อง *ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร* พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดทำสื่อ อุปกรณ์ต่างๆ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สนับสนุนให้โรงเรียนเป็นแหล่งให้บริการความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสนับสนุนให้โรงเรียนจัดกิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชนแต่อาจมีงบประมาณไม่เพียงพอในแต่ละปีการศึกษา เป็นผลให้การจัดกิจกรรมดำเนินได้ไม่ต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ลัดดาวัลย์ ใจไว (2558) เรื่อง ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนในกลุ่มบริหาร โรงเรียนศรีราชา 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมเขต 3 พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การสนับสนุนสนับสนุนให้โรงเรียนเป็นแหล่งให้บริการความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

1.2 ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านบริหารงานงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ควบคุมให้มีการเบิกจ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารได้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และมีการดำเนินงานตามแผน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุภวัฒน์ ปัทมสรากาญจน์ (2546 , หน้า 6) กล่าวว่า สถานศึกษาควรจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี การทำตารางเวลา และการบริหารการควบคุมงบประมาณ ทั้งนี้การจัดทำแผนควรคำนึงถึงกฎระเบียบหรือกฎหมาย และ สอดคล้องกับการศึกษา ลัดดาวัลย์ ใจไว (2558) เรื่อง ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนในกลุ่มบริหาร โรงเรียนศรีราชา 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมเขต 3 พบว่า การควบคุมให้มีการเบิกจ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปี อยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ส่งเสริมการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาบางแห่งมีผู้บริหารที่พึ่งได้รับการบรรจุแต่งตั้งทำให้การระดมทรัพยากรยังไม่มีระบบเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ รุ่ง แก้วแดง (2546, หน้า 51) กล่าวว่าสรุปว่า การระดมสรรพกำลังทุกส่วนในการจัดการศึกษาทุกขั้นตอนแทนการผลักภาระให้เป็นความรับผิดชอบของรัฐเพียงอย่างเดียว แต่รัฐต้องมีเจตจำนงที่แน่วแน่และจริงจังเพราะการศึกษาเป็นหัวใจของการพัฒนาประเทศ และสอดคล้องกับการศึกษาของ อลิษา มงคล (2555) เรื่อง ความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนนารีรัตนพิทยาคม อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การระดมทรัพยากรทางการศึกษา

1.3 ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมอบหมายงานที่ตรงกับความสามารถของครู มีการติดตามผลการทำงาน และเปิดโอกาสในการแสดงความคิดเห็นผลการปฏิบัติงานได้ ส่งผลให้ครูสามารถปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจและความไว้วางใจในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชีระ บุญเจริญ (2560) กล่าวว่าสรุปว่า การบริหารงานด้านบุคคลควรส่งเสริมให้ครูได้มีบทบาทและส่วนร่วมในการบริหารงาน และสอดคล้องกับการศึกษาของ นิตยา นิลรัตน์ (2560) เรื่อง การบริหารงาน

บุคคลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 2 พบว่า สภาพการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง เช่น การอบรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการอบรม และเนื่องจากครูมีภาระงานสอนค่อนข้าง เป็นผลให้การส่งครูเข้าอบรมเพื่อพัฒนาตนเองทำได้ไม่ต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของศิริพร พงศ์ศิริโรจน์ (2540, หน้า 140) กล่าวสรุปว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมการพัฒนาตนเองของครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับการศึกษาของสอดคล้องกับการศึกษาของศิริพร นั้ววิเชียร (2560) เรื่อง แนวทางการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนอนุบาลระนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง พบว่า สถานศึกษาควรกำหนดหลักสูตร อบรม สัมมนาให้สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาตนเอง

1.4 ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านบริหารทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ติดตามและตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมอย่างคุ้มค่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในบางโรงเรียนมีพื้นที่ใช้สอยอย่างจำกัด หรือมีพื้นที่ใช้สอยเยอะจึงมีความจำเป็นเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ให้คุ้มค่าดูแลและคอยตรวจสอบติดตาม พัฒนาอาคารสถานที่ให้พร้อมใช้งานมีความมั่นคงและปลอดภัยอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สัจด์ กระจำ (2560) เรื่อง ความพึงพอใจของครูต่อพฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี 1 พบว่า การใช้สถานที่ ติดตามและตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมอย่างคุ้มค่าเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ คือ ใช้ข้อมูลทะเบียนนักเรียนเพื่อประกอบการวางแผนในการส่งเสริมและพัฒนาโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนมีการจัดทำระบบข้อมูลทะเบียนนักเรียนเพื่อง่ายต่อการวางแผน แต่อาจมีบุคลากรบางส่วนไม่เข้าใจการใช้งาน จึงทำให้การดำเนินงานไม่ต่อเนื่องเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สัจด์ กระจำ (2560) เรื่อง ความพึงพอใจของครูต่อพฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี 1 พบว่า การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ข้อมูลทะเบียนนักเรียนเพื่อประกอบการวางแผนการพัฒนาโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

2. ครูที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ยึดแนวทางการปฏิบัติงาน ระเบียบ กฎเกณฑ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของภราดร คันทักษ์ (2556) เรื่อง ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงาน

ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตอำเภอ เมืองนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ ควรเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนร่วมในการประเมินหลักสูตรของสถานศึกษา และสนับสนุนให้โรงเรียนเป็นแหล่งให้บริการความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน เพื่อให้การจัดการด้านการศึกษา มีคุณภาพและเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญกับชุมชน
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ ควรจัดทำรายงานการเงินและงบการเงิน และส่งเสริมการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาการศึกษา เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ และมีขั้นตอนอย่างมีระบบ
3. ด้านการบริหารงานบุคคล ควรแนะนำให้ครูเข้าใจบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบและขอบข่ายของงานในโรงเรียน และส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง เช่น การอบรม เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคคล ผู้บริหารงานของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป ควรปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนและกระบวนการปฏิบัติงานให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมกิจกรรม ประเพณีต่าง ๆ ในชุมชน เพื่อประกอบการวางแผนในการส่งเสริมและพัฒนาโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- ธีระ รุญเจริญ. (2560). การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. ค้นเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2560, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/484673>.
- นิตยา นิลรัตน์. (2547). การบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- เบญจาท พุทธิธา. (2549). ปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสุวิทย จังหวัดสระแก้ว. ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ผ่องพักต์ สุดสาท. (2554). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดสุทธาวาส อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี. นิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา
- ภราดร คันทักย์. (2556) . ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนในเขตอำเภอ เมืองนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

รวิวรรณ เขียวอุบล. (2549). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารโรงเรียนวัดบัวโรย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

รุ่ง แก้วแดง. (2546). การระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา. ค้นเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2560, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/520110>

ลัดดาวัลย์ ใจไว. (2558). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. นิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา

วิมล ปานาภรณ์. (2548). การศึกษาปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

วิญญู เกิดในหล้า. (2547). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนทัพพิตยา .งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ศิริพร พงศ์ศิริโรจน์. (2540). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร. เทคบีล 19

ศิริพร นั้ววิเชียร (2560). แนวทางการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนอนุบาลระนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง. ค้นเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2560, จาก [file:///C:/Users/PC/Downloads/988-2113-1-SM%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/PC/Downloads/988-2113-1-SM%20(1).pdf)

ศุภวัฒน์ ปกัสตรากาญจน์. (2546). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ 2556 ของกรมที่ดิน. ค้นเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2560, จาก http://www.researchsystem.siam.edu/images/Accounting/Disbursement_for_2013_Fiscal_Year_of_Department_of_Lands/7_%E0%B8%9A%E0%B8%97%E0%B8%97_2.pdf

สร้อยญา วรรณศิลป์. (2556). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สัจด์ กระจำง. (2549). ความพึงพอใจของครูต่อพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.

กรุงเทพมหานคร: พริกหวาน

อติยา มงคล. (2555). ความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนน้ำรินพิทยาคม

อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก. ค้นเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2560,

จาก <http://www.thongsook.ac.th/main/admin/uploads/FacultyOfGrad/644-file-researchstd11.pdf>